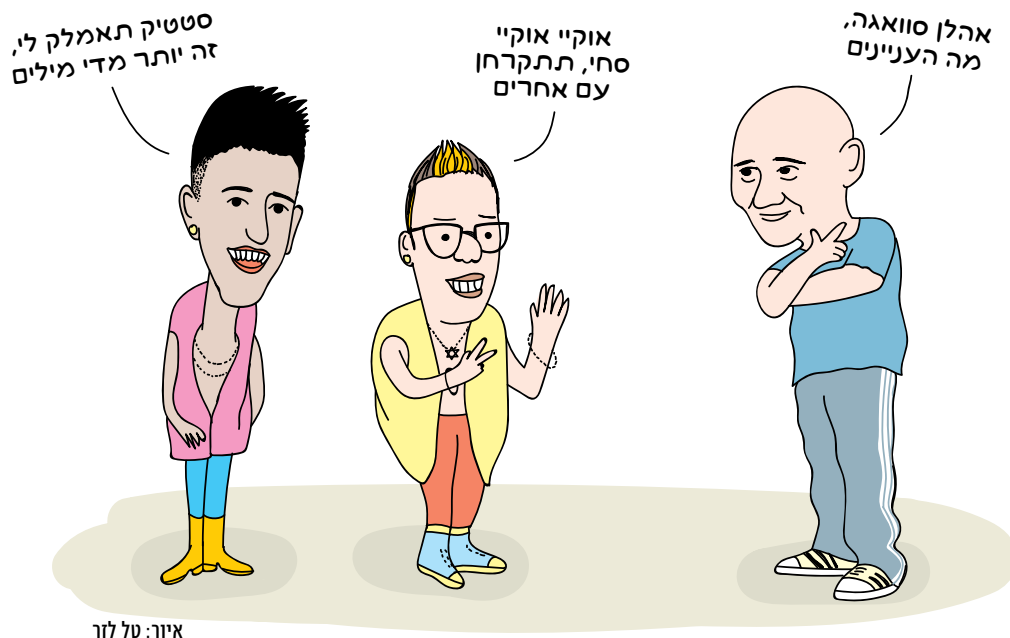

יאיר ניצני מרים גבה

איור: טל לזר

מילון אבן ג'ורדליש

כשירות לקורא המתקשה להבין את ילדיו/נכדיו/חבריו לעבודה, אספתי כמה מחידושי השפה העברית

איבדו את הסוואגה ונהיו סחים בלטה, או סתם מעצבנים, אתה יכול להפסיק לעקוב אחריו, מה שנקרא unfollow, או במקרים חמורים יותר unfreind. "אחרי מה שקרה עם ההורים השכולים אינפלתי את מיקי זוהר ואינפרנתי את דוד ביטן. יש גבול לכל דבר".

● **לינצ'טרינט**. לינץ' אינטרנטי שנערך רק ברשת על ידי מטקבים כועסים. למשל, כשאתה כותב בדיחה שמתפרשת כעלבון לעדה או למגזר, ובתגובה מקבל מהמחנה הנגדי צונאמי של טוקבקים ש-80 אחוז מהם מתחילים באות ז'.
● **זונת לייקים**. מי שיעשה הכל כדי לקבל עוד כמה לייקים. נטול חוט שידרה ודעה משל עצמו, מוכן להתייחס חנף לגולשים בכל דרך, כולל תמונות של הילד המתוק שלו מלוכלך מגלירה (שהוא מרח עליו כדי שייראה עוד יותר חמוד).

● **להתקרחן**. לא להקריח, אלא לעשות קרחנה. בטורי קית קרחנה היא בית בושת, אבל בעברית של 2017 מרוי בר במסיבה משוגעת. "בהטיה": היא העלתה תמונה שלה מתקרחנת במסיבה, מייד לייקתה".

● **בא להרים**. לא מדובר במי שהחליט לעשות חופשה עם אוויר צח באזור הררי, וגם לא בסבל שבא להעביר מקרה, אלא במי שמתכוון ללכת למסיבה ולהרים שם את האווירה. "אחי, אתה בא להרים לעופר ניסים באומן 17?".
● **דאק פייס**. הפרצוף שבנות עושות בזמן שהן מצטלמות בסלולרי, כשהשפתניים מובלטות החוצה כמו ברווז. "היא עושה דאק פייס או שסתם עקצו אותה יתושים בשפתניים?".
● **לצלחת**. ביטוי מהעולם הקולינרי, שמשמעותו לסדר יפה בצלחת לקראת שלב ההגשה, שהרי היום גם לשים סלט חצילים בצלחת זו אמנות בפני עצמה. "עירבבת יפה את הבורגול עם הפטרוזיליה, עכשיו צלחת את זה עם קצת טחינה".

● **חרפרף**. (מצלצל כמו שרפרף) חריף לייט. "העריסה יצאה חרפרפה. קצת של אשכנזים".

● **קספת עשבים**. סלט קצוץ דק של כל מיני עלים ותיבולים ירוקים. אם אתה לא יודע מה זה קססה, תעבור הלאה, אתה סחי מדי.

● **אמלק**. ראשי תיבות של "ארוך מדי, לא קראתי". רמז עבה למי ששולח לך טקסטים ארוכים מדי או חווה של 100 עמודים. ייתכן שמתאים גם לתיאור הטור הזה. ●

yairn@israelhayom.co.il

● **סוואגה**. ביטוי המגיע מעולם ההיפ הופ. תיאור חיובי ליכולות הקול והגרום של אדם, כזה שיודע לבטא את עצמו ולא מפחד להגיד את דעתו, או בקיצור – "יש לו את הסוואג". מגניב כזה שמתלבש בסגנון סוואגי, רברבן שלא בדיוק שונא את עצמו. מוכר משירו של הרכב ההיפ הופ המקומי קפה שחור חזק: "אני יודע שהכל יהיה סבבה, ניתן ת'לב והנשמה, נביא ת'סוואגה".

● **ג'ורדליש**. לא מדובר במאפה הונגרי או בעיוות שמו של אלוף עבר בצה"ל, אלא בכינויו של המפיק המוסיקלי המוכשר של בן-אל תבורש וסטטיק. הנוער אוהב לשלב את השם מלא הסוואגה בכל שיחה, גם אם היא עוסקת בכלל בבחירות בצרפת או בטורטית של ברגותי. אבל כמו שאמר טונה, עוד ראפר ישראלי – "גם זה יעבור".

● **מרפרר**. נגזרת של המילה רפרנס. דרך להציג ברשתות החברתיות קישור או התייחסות למשהו אחר. "המורה, למה ציון כזה נמוך לחיבור? לא העתקת, רק רפררתי למאמר מה'ניו יורק טיימס'".

● **סחי**. אין קשר לשירו של טשרניחובסקי "אני מאמין" ולמילים "שחקי שחקי על החד לומות". סחי הוא אדם שלמד רות שאולי עישן משהו ירוק, הוא לגמרי צלול ולא מס' טול. עם הזמן הביטוי התרחב לאדם שהוא ההפך מקול. מרוי בע, סטרייט, משעמם, בורגני ומיינסטרימי. אם רוצים להגביר את עוצמת הכוח, אפשר להשתמש ב"סחי רצח" ו"סחי בלטה".
● **קלללל**. לא מדובר בחב' רת האשראי, אלא בהשפעה נוספת של סטטיק ובן-אל. זהו אותו קל שהוא ההפך מקשה אבל עם הארכה קלה, שהופכת אותו גם ליותר קולללל. "אבא, המבחן היה מה זה קללללל... סתם, למדתי".

● **ללייקק**. למרות שהוא נשמע לקוח מעולם השיחות הארוטיות, מדובר בסך הכל בעשיית לייק לסטטוס/תמונה של מישהו בפייסבוק. "למה את סתם אומרת? לייקת לי כבר אתמול על התמונה שלך עם סיר מג'דרה".

● **לאנפל/לאנפרנה**. אם עקבת אחרי מישהו באינסטגרם, בפייסבוק או ביוטיוב, אבל בזמן האחרון התכנים שלו

בכל כמה שנים מתחלף לו דור מתחת לאפינו, וככל שעובר הזמן, הדורות מתחלפים מהר יותר. פעם פער הדורות היה בינינו לבין הורינו. היום כבר יש פערים בין הילדים לבין עצמם, וההתנהלות של בתנו הבכורה נראית זקנה לבתנו הקטנה. ואין כמו חידושי השפה שמרעננים ומכניסים סומק ללחייה של העברית.

כשירות לקורא הנאמן והמתקשה להבין את ילדיו/נכדיו/חבריו לעבודה, אספתי עבורכם כמה מהביטויים האחרונים. אין כאן חלילה המלצה להתחיל להשתמש בביטויים הללו, מה שיוציא אתכם "פאתט" – והנה כבר הרגמתי לכם איך קיצרו את המילה פאתטי באות אחת ויצרו ממנה מילה עדי כנית, שנשמעת כמו פריכית אורז צרפתית.

קריאת הטור היא בגדר המלצה בלבד, ואם אינכם מרגישים צורך להבין על מה מדברים הצעירים, אתם יכולים לדלג ולהמשיך לנסות לנחש מה הם ממלמלים שם בינם לבין שפמפם.

● **ברמות של בלה**. ביטוי שמתאר רמות יופי שלא נראו בארצנו. כלה, כידוע, היא סמל היופי האולטימטיבי, בעיני קר אחרי שעברה טיפול של 14 שעות במכון, כולל הלחמת שיער והרבת פרצוף. שימוש אפשרי: "היינו בוונציה, אחי, זו עיר יפה ברמות של בלה. הרבה יותר מטביליסי, שהיא ברמות אבא של הכלה".

● **אחד המקומות**. ביטוי המ' פאר בית, חוף, אולם אירועים או (אם אתה רוצה לשקר) בית המ' חוקקים. צורה חרשה למה שפעם

אמרו בפשטות "איה מקום יפה". ניתן לשלב עם הסעיף הקודם, ואז מתקבל מקום שהוא אחד המקומות היפים ברמות של בלה.

● **אוקיי אוקיי**. לא חידוש גדול, אבל מדובר בציטוט מלהיט גדול של סטטיק ובן-אל תבורי, האליעזר והבן-יהודה של הדור החדש, שעור נפגוש בהמשך. זהו אותו אוקיי של פעם, עם מתיחת פנים קלה. הוא חוזר פעמיים וקיבל מנגינה. ממשפחת הביטוי שהפך לקלאסיקה על ידי מירי רגב – "רגע רגע רגע", שהוא התשובה הנכונה לשאלה מה אתה אוהב שטרנטינו עשה, חוץ מאשר את דניאלה פיק.

"בא להרים". לא מדובר במי שהחליט לעשות חופשה עם אוויר צח באזור הררי, אלא במי שמתכוון ללכת למסיבה ולהרים את האווירה. "אחי, אתה בא להרים לעופר ניסים?"